

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-994/2022
1-18063899-03-1a-26122022

Judecătoria Soroca sediul Florești
Judecător: Rusu-Parii Rosița

DECIZIE În numele Legii

21 noiembrie 2023

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

În componența:

Președintele ședinței de judecată, judecător	Gheorghe
Scutelnic	
Judecători	Viorel Pușcaș și Oleg
Moraru	
Grefier	Iana
Frasina	
<i>Cu participarea :</i>	
Procurorului	Liliana
Pasat	
Avocatului	Tudor
Chirtoacă	

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu declarat împotriva sentinței Judecătoria Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 în cauza penală de învinuire a lui:

Ciugurean *****, a.n. *****, studii medii incomplete, necăsătorit, ne angajat în câmpul muncii, ne supus serviciului militar, fără antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal al RM.

Termenele de judecare a cauzei:

Instanța de fond: 14.11.2018-29.12.2020;

Instanța de apel: 21.07.2021-31.01.2022;

Instanța de recurs: 11.04.2022-24.10.2022;

Instanța de apel: 26.12.2022-21.11.2023.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătorei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 a fost achitat Ciugurean ***** învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal al RM pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Acțiunea civilă a lui *****, *****, ***** privind încasarea prejudiciului material și moral a fost respinsă.

De asemenea, prin sentință a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Pentru pronunțarea sentinței prima instanță a constatat în fapt că, Ciugurean *****, fiind de mai mult timp în relații de amor cu *****, a căpătat încrederea deplină a acesteia, creând condiții pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

Astfel, Ciugurean ***** în scop de cupiditate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, a inventat anumite circumstanțe precum că niște persoane neidentificate îl șantajează pentru pretinse acțiuni de realizare a drogurilor, pe care le-a redat drept reale cet. *****.

Urmărind în continuare intenția de dobândire ilicită a mijloacelor bănești și a bunurilor materiale, folosindu-se de încrederea cet. *****, a asigurat-o că pentru a evita răspunderea în fața organelor de drept și nedezvăluirea de către persoanele necunoscute a faptului pretinsei acțiuni de realizare a drogurilor, este necesar de achitat anumite sume de bani.

Astfel, în perioada de timp august 2016 – octombrie 2017, prin înșelăciune și abuz de încredere, Ciugurean ***** a dobândit ilegal de la ***** mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 580934 lei, după cum urmează:

- în una din zilele lunii august 2016 a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 4000 lei;

- în perioada lunilor noiembrie - prima decadă a lunii decembrie 2016, în mai multe rate, a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 5000 lei, precum și 13500 euro (echivalentul sumei de 270000 lei);

- pe parcursul a două zile din a doua decadă a lunii decembrie 2016 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești mijloace bănești în sumă de 6000 euro

(echivalentul sumei de 120000 lei) și de 400 euro (echivalentul sumei de 8000 lei);

- pe parcursul lunii februarie 2017 a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 4000 euro (echivalentul sumei de 80000 lei);
- pe parcursul a două zile din luna aprilie 2017 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești mijloace bănești în sumă de 1000 euro (echivalentul sumei de 20000 lei), precum și suma de 9000 lei;
- în una din zilele primei decade din luna mai 2017 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești mijloace bănești în sumă de 3000 lei;
- la 09 mai 2017 a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 25000 lei;
- în una din zilele lunii iunie 2017 a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 900 lei;
- în una din zilele lunii august 2017 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești mijloace bănești în sumă de 115 dolari SUA (echivalentul sumei de 2300 lei);
- în una din zilele lunii septembrie 2017 a pretins și a primit în or. Florești mijloace bănești în sumă de 1500 lei;
- pe parcursul a două zile din luna septembrie 2017 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești țigări în sumă totală de 400 lei;
- la 14 octombrie 2017 a pretins și a primit în ***** r-nul Florești un telefon mobil de modelul SAMSUNG 6950 Galaxy S8 cu costul de 21834 lei;
- la 03 octombrie 2016 a pretins și a primit prin alimentarea conturilor de card la BC „VICTORIABANK” SA suma de 1000 lei, după care în mai multe rate, în perioada ianuarie – mai 2017, a pretins și a primit prin alimentarea conturilor de card la BC „VICTORIABANK” SA și BC „Moldova Agroindbank” SA mijloace bănești în sumă de 9000 lei.

Acțiunile lui Ciugurean ***** au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu în termen a contestat cu apel sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciugurean ***** ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate pe un termen de 5 ani, și

admiterea acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părților vătămate a prejudiciului material în mărime de 580934 lei.

În motivarea apelului partea acuzării a indicat că, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 102 Cod de procedură penală și nu a apreciat toate probele administrate la cauza penală prin prisma pertinentei și concludenței la pronunțarea sentinței de achitare, și anume: declarațiile părții vătămate *****; declarațiile părții vătămate *****; declarațiile părții vătămate *****; declarațiile martorului *****; declarațiile martorului *****; declarațiile martorului *****; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02 iunie 2018; ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28 noiembrie 2017; procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 noiembrie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 28 noiembrie 2018; ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 02 decembrie 2017; procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 decembrie 2017; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 28 noiembrie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 27 aprilie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 aprilie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 27 aprilie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 02 iunie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 iunie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 02 iunie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 16 iulie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 iulie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 16 iulie 2018; procesul-verbal de audiere a expertului Harea Cristian din 25 septembrie 2018 și informația parvenită de la BC „VICTORIABANK” SA din 11 mai 2018.

Consideră partea acuzării că prima instanță a pronunțat o sentință contrară legii.

Acte de procedură:

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că fapta inculpatului Ciugurean ***** nu întrunește elementele infracțiunii, circumstanțe care au fost constatate din totalitatea de probe administrate la cauza penală și care au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 octombrie 2022 a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Bodareu Octavian, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022 în cauza penală în privința lui Ciugurean ***** și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a ajunge la această concluzie Colegiul penal lărgit a stabilit că, deși prima instanță a reținut temeiul pentru achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, în motivarea sentinței pronunțate prima instanță s-a expus într-un mod contradictoriu referitor la acest temei de achitare, or, menționând pe de o parte temeiul prevăzut la pct. 3) alin. (1) al art. 390 Cod penal, pe de altă parte conchide că „..... în lipsa probelor concrete privind săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate, când nu există alte probe, îndoielile care nu pot fi înlăturate necesită a fi interpretate în favoarea acestuia; acuzarea și-a întemeiat poziția de învinuire în baza probelor indirecte, care le-a administrat într-un mod subiectiv și unilateral”, însă nu a argumentat aceste concluzii în raport cu prevederile legale pertinente cazului.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit a reținut că judecând apelul depus de partea acuzării, instanța de apel a comis aceleași erori în motivarea soluției de menținere a sentinței primei instanțe prin care Ciugurean ***** a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Argumentele părților:

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat în instanța de apel a susținut apelul declarat și a pledat pentru admiterea acestuia, casarea sentinței Judecătoria Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ciugurean ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la 190 alin. (5) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite activități pe un termen de 5 ani. Să fie admisă acțiunea civilă și să fie încasat de la inculpat în beneficiul părților civile prejudiciul material în sumă de 580394 lei.

În fața instanței de apel părțile vătămate *****, ***** și ***** au pledat pentru admiterea apelului și emiterea unei noi hotărâri de condamnare.

În ședința instanței de apel avocatul Tudor Chirtoacă, acționând în interesele inculpatului Ciugurean *****, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

Inculpatul Ciugurean ***** în fața instanței de apel a pledat pentru menținerea sentinței de achitare.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu din alte motive decît cele invocate, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 în latura penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din cele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Într-o altă ordine de idei Colegiul penal relevă că, potrivit art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, **să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.**

Într-o altă ordine de idei Colegiul penal reține că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 octombrie 2022 a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Bodareu Octavian, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022 în cauza penală în privința lui Ciugurean ***** și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Respectiv, potrivit art. 436 Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale

pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului. Cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decît numai dacă hotărîrea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blîndă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

De asemenea, conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Sub acest aspect, Colegiul penal, conducându-se de prevederile art.436 alin. (3) Cod de procedură penală, va purcede la examinarea cauzei penale în privința inculpatului Ciugurean ***** în raport cu indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii pentru instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal reiterează că în conformitate cu prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform prevederilor art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii,

probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Astfel, potrivit practicii judiciare, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată.

La întocmirea sentinței, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

În corespundere cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În acest sens Colegiul penal statuează că, apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Astfel, Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

În această ordine de idei Colegiul penal statuează că, principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimise în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpatului Ciugurean ***** a semnelor calificative subsecvente infracțiunii de escrocherie incriminate acestuia prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal.

Componenta de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componentei de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Semnul componentei de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componentei de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Astfel, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire și încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Din atare considerente, baza factologică descrisă în rechizitoriu și încadrarea acesteia într-o normă penală concretă urmează a fi minuțios analizată de instanțele de fond pentru a se putea afirma că echitatea procesului a fost respectată.

La caz Colegiul penal constată că, potrivit rechizitoriului Ciugurean ***** este învinuit de organul de urmărire penală în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Instanța de fond, examinând cauza penală de învinuire a inculpatului Ciugurean ***** prin prisma prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, a constatat nevinovăția acestuia și în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală a dispus emiterea unei sentințe de achitare pe

motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Potrivit textului apelului înaintat de către procurorul în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu Colegiul penal remarcă că, acuzatorul de stat își manifestă dezacordul cu sentința Judecătorei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020, susținând că acțiunile inculpatului Ciugurean ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(5) Cod penal al RM.

În ordinea celor invocate supra, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și celor suplimentar administrate în instanța de apel, Colegiul judiciar penal conchide că instanța de fond a verificat complet, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cauzei, inclusiv corect a conchis asupra necesității achitării inculpatului Ciugurean ***** , însă prima instanță în mod confuz, incert și contradictoriu în dispozitivul sentinței a reținut temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, iar în motivarea sentinței instanța s-a expus într-un mod contradictoriu referitor la acest temei de achitare, or, menționând pe de o parte temeiul prevăzut la pct. 3) alin. (1) al art. 390 Cod penal, pe de altă parte conchide că „..... în lipsa probelor concrete privind săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate, când nu există alte probe, îndoielile care nu pot fi înlăturate necesită a fi interpretate în favoarea acestuia; ... acuzarea și-a întemeiat poziția de învinuire în baza probelor indirecte, care le-a administrat într-un mod subiectiv și unilateral”, însă nu a argumentat aceste concluzii în raport cu prevederile legale pertinente cazului.

Drept urmare, instanța de apel reține că prima instanță a pronunțat sentința de achitare a inculpatului Ciugurean ***** în baza a două temeiuri diferite prevăzute de art. 390 Cod de procedură penală, care se exclud reciproc și au consecințe juridice diferite.

Raționamentele enunțate denotă încălcarea normelor procesual-penale la adoptarea sentinței de către prima instanță, respectiv, un act judecătoresc emis cu încălcarea normelor de procedură nu poate fi menținut și necesită a fi casat parțial în latura penală și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În aspect procesual Colegiul penal reține că, prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală stabilesc că judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În cauza *Dănilă c. României* (8 martie 2007, nr.53897/00, par. 40) Curtea a menționat că, în cadrul unei proceduri de recurs împotriva unei sentințe de achitare care făcuse obiectul unui apel, trebuie să se procedeze la propria apreciere a faptelor pentru a cerceta dacă există suficiente temeiuri pentru condamnarea reclamantului. Ca urmare, jurisdicția de recurs trebuia să aibă cunoștință de cauză în fapt și în drept și să studieze în ansamblul ei chestiunea vinovăției sau nevinovăției.

În ședința instanței de apel, conform prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, au fost audiați în mod repetat inculpatul Ciugurean *****, părțile vătămate *****, ***** și *****, au fost cercetate prin citire probele scrise din materialele dosarului examinate în ședința de judecată de către instanța de fond, alte probe suplimentare scrise nu au fost prezentate de către procuror.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Ciugurean ***** nu și-a recunoscut vina, menționând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

Suplimentar, la întrebările acuzatorului de stat inculpatul a menționat că, în perioada respectivă ***** avea o prietenă pe nume Mihaela și pe un băiat a cărui nume nu-l ține minte. Nu cunoștea că ***** lua banii din casă, despre aceasta a aflat mai târziu de la ultima. Nu cunoaște din ce motive Viorica a indicat că toți banii i-au fost transmiși lui.

La întrebările părții vătămate ***** inculpatul a relatat că, a existat pe rețelele de socializare „Facebook” informația despre sumele ce le datorează. Se discuta despre suma de 30000 lei, însă nu au fost mesaje cu suma de 30000 euro. Nu își amintește despre mesaje prin care a declarat că s-a angajat la serviciu pentru a restitui banii. Este de acord să treacă procedura poligraf, însă aceasta nu i s-a propus.

Fiind audiat în ședința instanței de fond inculpatul Ciugurean ***** a menționat că, pe Viorica o cunoaște din 2016 de pe rețelele de socializare „Odnoklasniki”. Pe părinții Vioricăi îi cunoaște din fața băncii „Moldindconbank”, unde a adus datoria, la moment cu Viorica și părinții ei nu are nici o relație. În luna august nu a primit mijloace bănești de la Viorica și nici nu se întâlneau. În perioada lunilor noiembrie-decembrie s-a întâlnit cu Viorica, dar nu a primit careva bani. Nu avea capacitatea de a o influența pe Viorica ca să-i aducă sau să-i dea banii. În decembrie 2016 în sat. ***** nu a primit mijloace bănești, în acea perioadă nu a fost în sat. În orașul Florești nu a primit suma de 4000 euro, în luna aprilie 2017 în sat. ***** nu a fost după suma de 900 lei 1000 euro. În primele zile a lunii mai în sat. ***** nu a luat bani în sumă de 3000 lei. Pe 9 mai în or. Florești nu a primit suma de 25000 lei, în luna iunie 2017 nu a primit suma de 900 lei, în luna august în sat. ***** nu a primit 115 dolari, în luna septembrie 2017 nu a primit suma de 15000 lei în or. Florești. *În luna septembrie în ***** a primit de la Viorica un*

telefon de modelul Samsung Galaxy S 8, pe care ultima l-a rugat să-l țină la el două săptămâni, până ea va veni de la Chișinău. Ulterior, în prima sau a doua săptămână s-a întâlnit cu Viorica în or. Florești, lângă piață, și Viorica i-a spus că are nevoie de bani și l-a rugat să o ajute să vândă telefonul. El fiind de acord, împreună au mers la un butic din piață și au vândut telefonul cu suma de 7000-8000 lei, iar banii i-a transmis lui Viorica. Viorica i-a comunicat că telefonul l-a luat în credit. Prin bancă a primit de la Viorica suma de 1000 lei, banii fiind transferați în contul lui Eugen, care era un coleg al său de la colegiu și de la care anterior a împrumutat 1000 lei pe un termen de 1-2 luni, însă în scurt timp acesta a solicitat să-i fie restituiți banii, iar Viorica s-a oferit să-l ajute. Inițiativa de a fi transferați banii pe card a fost a Vioricăi. Peste o lună, fiind la Colegiu la Chișinău, i-a transmis Vioricăi prin rutieră 1000 lei pe care i-a împrumutat. Niciodată nu s-a ocupat cu realizarea drogurilor și nici nu le trecea prin vamă. Lui personal Viorica i-a transmis 2500 lei, însă nu-și aduce aminte perioada. În fața băncii s-a întâlnit cu părinții lui Viorica cu privire la suma de 2500 lei. Cât era student îl ajuta sora, care lucra în mun. Chișinău ca contabilă, și fratele de peste hotare. Întorcându-se acasă în sat. Roșieticii Vechi, de la mama sa a aflat că mama Vioricăi a sunat-o și i-a spus că el a împrumutat niște bani de la Viorica, apoi mama i-a transmis receptorul și mama Vioricăi l-a întrebat câți bani i-a împrumutat, el i-a comunicat că 2500 lei. Atunci s-au înțeles să se întâlnească la piață lângă bancă, despre datoria respectivă știa mama și fratele. A doua zi a plecat la Florești cu fratele și cumnata, care au plecat în piață. Din familia lui Viorica a discutat numai cu mama și tatăl acesteia. Aceștea i-au zis că a împrumutat bani în sumă de 2500 lei, iar el le-a comunicat că se întoarce fratele din piață și o să le întoarcă banii. Până a veni fratele, mama Vioricăi i-a spus că acești bani i-a luat din casă și l-a întrebat dacă a fost la curent dacă i-a luat din casă, la ce el a răspuns că nu știe despre aceasta. Tot atunci i-au comunicat că din casă au mai dispărut bani în sumă de 24000 lei și l-au întrebat dacă nu știe nimic de acești bani, la ce el le-a răspuns că nu știe nimic. Ulterior, a venit fratele său din piață și le-a restituit suma de 2200 lei (f.d.161-169, vol.II).

Inculpatul Ciugurean *****, fiind audiat în instanța de apel în primul set de proceduri, a declarat că vina nu-și recunoaște, menționând că susține declarațiile date anterior în instanța de fond.

Suplimentar, la întrebările adresate a menționat că cunoaște că Viorica achita pe apartamentul închiriat suma de 200-300 euro, ultima i-a comunicat din start că banii îi dădeau părinții. Suma de 1000 lei a restituit-o personal peste o lună. Telefonul l-a vândut împreună cu Viorica, el doar a ajutat-o să-l vândă (f.d.101, vol.III).

Procurorul în calitate de apelant și acuzator de stat a susținut învinuirea înaintată lui Ciugurean ***** prin următoarele probe prezentate spre cercetare în prima instanță și verificate în instanța de apel:

- declarațiile părții vătămate *****, care fiind audiat în instanța de apel a declarat că susține declarațiile făcute anterior în instanța de fond și cele din instanța de apel în primul set de proceduri.

Suplimentar, la întrebările adresate a relatat că pînă în anul 2023 nu a discutat cu inculpatul și ultimul nu i-a restituit nimic din prejudiciul cauzat în mărime de 580934 lei.

La întrebările apărării partea vătămată a menționat că, cele declarate instanței au fost spuse din cuvintele soției și a fiicei sale, menționând că are încredere în fata sa, ultima fiind sinceră cu el. În ședința de judecată a aflat despre deplasările fiicei peste hotarele RM. Fiica se afla la școală, iar el la serviciu și nu avea posibilitatea de a o verifica ce face. Cunoștea despre suma de 6000 euro, fiica comunicându-i că o prietenă de a sa are nevoie de operație. La fel, din spusele fiicei a aflat că i-a transmis lui Ciugurean ***** suma de 25000 lei și 3000 lei. Mai târziu soția i-a comunicat că fiica sa a trecut vama pentru a aduce o mașină, însă ea nu are permis și nici nu poate conduce mașina.

- declarațiile părții vătămate ***** date în instanța de fond, prin care acesta a menționat că soția l-a telefonat și l-a anunțat că au dispărut banii din casă, soția l-a anunțat prima dată la începutul lunii decembrie 2017, i-a spus că au dispărut 13000 euro, la sfârșitul lunii decembrie l-a anunțat că au dispărut 6000 euro. Atunci soția i-a spus că va verifica cine a participat, ulterior i-a spus că fiica i-a luat, după care i-a spus că ea le-a schimbat locul și poate nu ține minte unde. Apoi undeva în luna mai l-a anunțat că au dispărut 25000 lei, apoi 2500 lei, vara prin iunie 2017 l-a anunțat că au dispărut 1000 euro și 9000 lei, care aparțineau unui prieten, apoi peste un timp soția l-a anunțat că a dispărut lanțul de aur. După aceasta a luat-o pe fată mai din strâns și ea i-a spus că i-a dat banii lui *****, de asemenea, au stabilit cine este ***** și au plecat la el la Roșietici, iar soția sa a discutat cu mama lui *****, i-a spus ce sa întâmplat, la care mama lui a spus că nu are chip, după aceea au anunțat poliția.

A mai menționat că o dată a fost martor la discuția dintre fiica sa și *****, unde ***** le-a spus că în câteva zile o să le aducă banii. Peste vreo 2-3 zile ***** a sunat-o pe Viorica și i-a spus că i-a adus banii acasă, ei nefiind acasă, el le-a comunicat că i-a pus într-o țevă la gard. După aceasta Viorica s-a uitat în toate țevile de la gard, dar nu a găsit nimic. De la început nu știau cine este *****, iar mai apoi a aflat că ei se întâlnesc de prin 2017, însă el nu l-a văzut niciodată pe inculpat, văzându-l prima dată doar atunci când l-a chemat la Florești să verifice banii. Întâlnindu-se lângă „Fincombank”, au vorbit cu *****, la care ultimul a negat că Viorica îi dădea bani. Tot atunci, fratele inculpatului a scos 2200 lei și i-a întors înapoi, însă urma să-i restituie 2500 lei, iar restul sumei de 300 lei a promis că-i restituie pînă seara.

Ulterior, în anul 2018 a venit de la „Moldtelecom” precum că a luat un telefon în credit, au întrebat-o pe Viorica dacă a luat acest telefon, la ce ultima a confirmat că da, însă l-a transmis lui ***** prin rutieră. În perioada respectivă aveau aproximativ 30000 euro, care erau în dolari și lei. Banii îi păstrau în casă, soția știa unde îi pune, el era peste hotare. Suma totală în mărime de 580934 lei constituie o sumă mare pentru ei.

Fiica sa cunoștea că în casă este păstrată așa sumă mare de bani. Înțelege că este vina fiicei sale care a luat acești bani, însă dacă nu era ***** , ultima nu avea să i-a banii respectivi. Nu crede că fiica sa putea să cheltuiască banii împreună cu ***** , deoarece când mergeau la bar achita ea, că el nu avea nimic. Nu poate să spună că ***** o amenința, însă ultima era încă un copil, el fiind mai isteț, ea fiind mai ușoară de minte, se temea de părinți, ca să nu o bată, să aplice violența. Telefon de 17000 lei l-a luat și l-a dat lui ***** , ultimul urmând să achite creditul. Fiica a spus că are nevoie la universitate de 2000 de lei pentru cărți, i-au dat 2000 de lei, peste un timp a întrebat-o unde sunt cărțile, la care ea a spus că nu a procurat cărțile, deoarece banii i-a dat lui ***** . ***** lângă „Fincombank” a recunoscut că a luat suma de 1500 lei, dar nu 2500 lei. După ce au anunțat poliția, nu au mai fost cazuri să dispară banii din casă. Doar o seară fiica sa nu a dormit acasă, însă a dormit la hotel, nu știe de ce fiica nu a spus din dată că este amenințată. Fiica le-a comunicat că din cauza că a fost amenințată a luat banii. De la soție a aflat că fiica sa își comandă de pe Aliexpres diferite bijuterii. Știe că la vamă se scrie ce mașină trece, crede ce spune fiica că a trecut 3 mașini. La Moldova a lucrat din 2000 până în 2007, după care a fost peste hotare, însă nu mai ține minte ce sume de bani trimitea, trimitea prin bancă, nu are un venit stabil și permanent. Despre lipsa banilor a aflat în luna mai 2017 de la soția sa, el însă i-a spus să caute, să verifice. La prima întâlnire cu ***** discuția a fost de cei 2500 lei și cei 25000 lei. Până la întâlnirea cu ***** știa doar de 13000, 6000, nu știa că el, știa că fiica luase banii. Pe Viorel Albu l-a sunat soția sa ca să le explice cei de făcut, la ce vor ajunge cu toată asta. Prin infracțiune lui i-a fost cauzat prejudiciu material, deoarece el aducea banii în casă. Este la curent că soția apelaseră la un psiholog, cineva i-a recomandat, că poate vor afla ceva, a fost la psiholog la Bălți. De al doilea pașaport nu cunoștea, știa că și-a făcut pașaport străin după vârsta de 18 ani (*f.d.80-84, vol.II*).

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței apel în primul set de proceduri, potrivit cărora el a menționat că susține declarațiile date anterior.

La întrebările adresate în instanța de apel partea vătămată a menționat că, nu cunoaște exact de ce Viorica îi dădea banii lui ***** . Cunoaște că ***** îi dădea lui Viorica numărul la un cont bancar, iar ultima pune banii în cont. În telefonul lui Viorica a găsit mesaje cu amenințări din partea lui ***** . În urma discuțiilor cu

fiica Viorica a înțeles că aceasta lucra și își achita gazda. Peste hotare a fost din banii persoanelor cu care a plecat *f.d.37, vol.III*).

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței de apel, prin care aceasta a relatat că susține integral declarațiile făcute anterior în instanța de fond și cea de apel în primul set de proceduri.

Suplimentar, la întrebările procurorului partea vătămată a declarat că fiica despre alte persoane decât Ciugurean ***** și prietena care avea nevoie de bani nu i-a comunicat. La acel moment prietena doar cu Ciugurean *****, alți prieteni nu avea. Lănțișorul din aur nu l-a mai găsit, însă fiica i-a spus că l-a dat la amanet și i-a transmis pe el 900 lei, pe care i-a dat lui Ciugurean *****.

La întrebările părții apărării partea vătămată a relatat că, până la cazul respectiv nu au fost alte cazuri de sustragere a banilor de către fiica sa. Mai târziu, de la psiholog a aflat că fiica i-a dat inculpatului suma de 13500 euro și 6000 euro. La acel moment cunoștea doar despre suma de 30000 lei și 3000 lei. Cu mama lui Ciugurean ***** a discutat despre toate sumele de bani. A întrebat de fată motivul dispariției banilor și a simțit că minte, ea se temea să spună ce se întâmplă. Mai târziu a primit notificarea de la „Iute Credit” despre procurarea telefonului și i-a comunicat fiicei despre aceasta, însă ultima i-a spus că a transmis telefonul prin rutieră inculpatului.

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței de fond, potrivit cărora aceasta a menționat că la data de 3 decembrie 2016 a controlat banii din casă și nu a găsit 13500 euro, atunci a sunat soțul și l-a întrebat dacă nu a luat el banii, ultimul i-a spus că nu a luat nimic. Fiica Viorica în ziua respectivă era la liceu și, întrebându-o, i-a spus că nu știe, la fiu nu s-a gândit pentru că când îi dădea bani îi aducea și rest înapoi. După vre-o 2 săptămâni a schimbat locul și iarăși nu a găsit 6000 euro. În ziua respectivă soțul repara afară mașina și, întrebându-l, i-a spus că nu a luat nimic. Când a întrebat-o pe fiică, aceasta i-a comunicat că i-a luat banii pentru a o ajuta pe o prietenă mama căreia este în spital și timp de o lună o să-i întoarcă înapoi. Pe 9 mai 2017 seara, pe la orele 16:00-17:00, a dorit să plece la magazin, iar soțul i-a zis să i-a banii din scurta lui, s-a uitat, dar nu a găsit nimic. În scurtă urma să fie 25000 lei, despre lipsa banilor nu i-a spus nimic soțului, deoarece îi era frică. Ulterior, a depistat că lipsește suma de 2500 lei, întrebându-o pe Viorica, aceasta i-a comunicat că nu a luat nimic, astfel, a decis să plece la liceu la fiică pentru a discuta cu aceasta. Atunci fiica i-a spus că banii sunt într-o jucărie de pluș de la ea din cameră pe un dulap, întorcându-se acasă a verificat jucăria, însă nu a găsit nimic, atunci a decis să-i povestească soțului despre ce se întâmplă în casă. Despre cele întâmplate a comunicat părinților lui ***** și au convenit ca ***** duminică să vină la Florești. În ziua respectivă s-au întâlnit în fața la „Fincombank” și atunci ***** le-a dat 2200 lei, spunându-le că nu are toată suma, suma totală era de 2500 lei. Fiind în fața băncii l-au telefonat pe ***** să le

explice la ce ajunge tot, după asta au plecat fiecare pe la casele lor. După aceasta au fost cu Viorica la psiholog la Bălți, din spusele psihologului au înțeles că toți banii sustrași din casă au fost dați lui *****. Ulterior au fost sunați de la compania „Iute Credit”, care i-a informat că Viorica luase în credit un telefon și de mai mult timp nu achită creditul. Atunci a decis să plece la Chișinău să discute cu Viorica, la ce ultima le-a comunicat că i-a dat lui Nicolaie toți banii pentru că a fost șantajat. A doua zi au depus plângere la poliție.

Partea vătămată a mai concretizat că, prima sumă mare de bani a dispărut în luna decembrie 2016, apoi în luna mai. Ea sumele de bani nu le știe pentru că nu întotdeauna le număra, însă fiica i-a comunicat că au fost aproximativ 27000 euro. În luna august din geantă i-au dispărut 115 dolari, când au întrebat-o despre aceasta pe fiica sa, aceasta a refuzat să răspundă. În noiembrie 2017 a dispărut un lăntișor pe care soțul îl luase. A fost și o sumă de bani care a lăsat-o în grija lor un prieten pe nume ***** în sumă de 1000 de euro și 9000 lei. Cunoaște că inculpatul era prietenul fiicei sale, din spusele acesteia, i s-a comunicat că-l cheamă ***** și i-a arătat o poză pe „Odnoklasniki”. Tot atunci Viorica i-a spus că el s-a ocupat cu drogurile, iar ea i-a spus că nu este băiat de ea și că nu trebuie să prietenească. În luna iulie 2017 a cerut 2000 de lei să-și procure rochie pentru ceremonie, însă nu a găsit banii în locul în care i-a pus. În total a fost suma de 21000 de euro și 34000 lei. Când Viorica a plecat peste hotare ei nu au știut nimic, au telefonat la poliție pentru că de 2-3 zile nu dădeau de ea și atunci au aflat că ea intra în țară.

***** este verișorul dânzei și lucrează la Poliția din or. Florești, rolul lui ***** a fost să le explice lui Viorica și ***** la ce pot ajunge. Când s-au întâlnit cu ***** era la curent cu dispariția sumei de 25000 lei, însă nu au ridicat întrebarea. Au vorbit cu Viorica de mai multe ori despre suma care i-a dat pentru mama prietenei sale, a zis că o cheamă Ana de la Bălți, nu i-a creat nici o impresie, nu i-a explicat. La fiica sa a văzut un telefon negru și a întrebat-o de unde-i, la ce ultima i-a răspuns că ***** i l-a dat, deoarece s-a stricat telefonul ei. Fiica o mințea, ea fiind ușor influențabilă. Ea nu se teme de părinți, careva amenințări nu au parvenit nici la fiică. Ea nu știe cu prietenia fiica ei. Când fiica era la liceu prin 2016-2017 a văzut un card bancar la ea, de care nu avea idee. A întrebat-o pentru ce are nevoie de card bancar, fiica a spus că își dă comandă de pe Aliexpres de bijuterii. Ca parte vătămată a fost recunoscută cu suma prejudiciului de 580934 lei, pe care solicită să le fie restituită familiei lor (*f.d.71-78, vol.II*).

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței apel în primul set de proceduri, potrivit cărora aceasta a menționat că susține declarațiile date anterior.

Suplimentar la întrebările adresate în instanța de apel a menționat că, la banca „Fincombank” s-a vorbit despre suma de 25 mii lei care a fost sustrasă de la soțul ei. Viorica plângea și îi spunea lui ***** să spună totul despre cele întâmplate,

însă acesta i-a spus să tacă că totul va fi bine. Inculpatul în afară de suma de 25 mii lei nu a recunoscut nimic și nici nu le-a restituit nimic *f.d.36, vol.III*).

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței apel, potrivit cărora aceasta a menționat că susține declarațiile date anterior în instanța de fond și cea de apel în primul set de proceduri.

Suplimentar, la întrebările adresate de către acuzatorul de stat a menționat că susține în continuare că banii au fost transmiși lui Ciugurean *****.

La întrebările apărării a relatat că, în iarna anului 2017 se afla la liceu și părinții nu cunoșteau despre lipsa banilor, aceștea au aflat abia în luna decembrie 2017.

- declarațiile părții vătămate ***** , care în fața instanței de fond a relatat că l-a cunoscut pe Ciugurean ***** în anul 2014 de pe rețeaua de socializare „Odnoklasniki”. În anul 2014 ea era minoră, având vârsta de 17 ani. Ulterior, s-au văzut la data de 14.10.2014, cu ***** vorbeau deseori pe rețelele de socializare și s-au văzut de câteva ori în orașul Florești, în timpul zilei. Se vedeau rar pentru că Ciugurean ***** învăța în or. Chișinău la un colegiu și abia când revenea acasă se vedeau. În una din zile a văzut pe profilul inculpatului de pe rețeaua „Odnoklasniki” o poză care reda un mesaj trist, și atunci l-a întrebat ce i s-a întâmplat. El i-a comunicat că are câteva probleme, că se ocupă cu drogurile pe care le aduce de peste hotare cu mașini mari. După aceasta o perioadă de timp nu au discutat, însă ulterior ***** i-a spus că are nevoie de ajutorul ei, comunicându-i că are nevoie ca bani acumulați din vânzări de droguri să-i depună în banca din Elveția. Ea l-a crezut și începând cu luna iulie au început să se vadă din nou. În luna august 2016 ***** i-a spus că este șantajat de niște persoane din Chișinău care se ocupă cu drogurile și că aceștea îi cer 100000 lei. Fiindcă erau în relații de prietenie, a decis să-i dea 10000 lei. Tot atunci ***** i-a spus că dacă nu va transmite 4000 lei acelor persoane, va avea probleme și ea.

Cunoscând unde părinții ei ascund banii, ea a luat de acolo banii și i-a transmis lui ***** . În luna noiembrie Ciugurean i-a spus să intre pe rețeaua de socializare „Odnoklasniki” că i-a scris cineva, intrând a văzut un mesaj de la niște persoane care i-au scris să-i dea lui Ciugurean 6000 euro, în caz contrar atât ea, cât și el vor avea mari probleme. Ei fiindu-i frică de ea și de ***** , a luat de la părinții ei acești bani și i-a transmis lui Ciugurean la liceul unde ea învăța. Lui ***** i-a spus că împrumuta bani de la verișor, ulterior i-a spus că i-a luat de la părinții săi. După bani ***** venea de unul singur. La momentul respectiv i s-a făcut frică să se adreseze atât poliției, cât și părinților ei. În total în luna noiembrie i-a transmis lui Ciugurean suma de 5000 lei și suma de 13500 euro, toți acești bani i-a luat de la părinții ei. În luna decembrie părinții au depistat că banii nu sunt.

A transmis banii lui Ciugurean pentru că inițial îi era frică pentru ea și pentru Ciugurean, ulterior i s-a făcut frică și pentru părinții ei. Inițial cu Ciugurean erau

iubiți, însă ulterior după ce au început șantajările își dorea doar să i se întoarcă banii pe care i-a transmis. Când transmitea banii nu-i erau eliberate careva recipise, își efectua doar pentru ea careva însemnări. Banii i-a transmis lui ***** cu condiția să fie restituiți. A observat la Ciugurean diferite telefoane mobile, de marcă bună, pe care le tot schimba și consideră ea că o persoană care este șantajată nu ar fi capabilă să-și schimbe telefoanele atât de des. În luna mai 2017 i-a transmis lui Ciugurean 3000 lei, ultimul a venit în sat și peste câteva zile iar a telefonat-o și i-a spus că este din nou șantajat și ar mai avea nevoie de încă 100 dolari și 300 lei. Acești bani i-a luat din geanta mamei sale și i-a transmis lui Ciugurean când acesta a venit în sat. În aceeași lună i-a dat lui Ciugurean 1000 euro și 9000 lei, bani pe care i-a luat din ulciorul din casa cea mare. Ulterior, în fața hotelului din or. Florești amplasat lângă gară, i-a mai transmis lui Ciugurean suma de 25000 lei. Tot pe parcursul anului 2017 a luat din geanta mamei sale un lăntișor din aur, care îi aparținea mamei sale, și l-a dus la lombard, luând pentru el 900 lei, bani pe care la fel i-a transmis lui ***** , la solicitarea lui, în fața hotelului amplasat în or. Florești. În luna septembrie i-a transmis lui Ciugurean suma de 1500 lei, pe care părinții ei i-au dat ca să-și procure manuale pentru universitate, însă peste câteva zile ***** i-a spus că persoanele care îl șantajează i-au cerut ei să-i transmită inculpatului nu doar bani, dar și un bloc de țigări. Astfel, ea a procurat un bloc de țigări „Maliboro gold” în sumă de 270 lei, pe care l-a transmis prin rutieră în ***** . Peste câteva zile din nou i-a transmis prin rutieră un bloc de țigări în sumă de 220 lei.

La fel, a comunicat că Ciugurean i-a spus că persoana la care el avea datorie i-a pus condiția ca să-i întoarcă banii, iar ea să-i dea un telefon de model Samsung S8, motiv din care a plecat la magazinul „Enter” amplasat în or. Chișinău, de unde a luat un telefon în credit, costul căruia era de 17000 lei. Ulterior, la 14 octombrie 2017 a transmis telefonul respectiv prin rutieră lui ***** din or. Chișinău spre ***** . Pe parcurs l-a sunat în repetate rânduri să-i întoarcă banii, însă ultimul i-a spus că așteaptă un transfer și îi va întoarce. În luna noiembrie mama ei a aflat de credit și de toate cele întâmplate și a mers la poliție, unde au depus o cerere în acest sens. Nu cunoaște cu ce se ocupa Ciugurean și cum își câștiga existența, cunoaște că el a adus telefoane de peste hotare, iar droguri nu a văzut la el și cu atât mai mult nu a văzut să le consume.

Mai susține partea vătămată că ei erau iubiți, ***** venea la ea permanent cu taxiul, avea telefoane mobile, haine scumpe de brend. Nu cunoaște despre sursele de venit, ultimul îi spunea că are venituri numai de pe droguri. Despre faptul că ***** este șantajat i-a povestit prietenei ***** . În luna ianuarie 2017 părinții au întrebat-o unde sunt 6000 euro, la ce ea a răspuns că le-a împrumutat unei prietene pentru operația mamei sale. Și prin intermediul băncilor „VictoriaBank” și „Agroindbank” i-a acordat sume bănești în sumă de 25000 lei.

Fiind audiată suplimentar partea vătămată a declarat că, având o discuție seara cu Ciugurean ***** au convenit că a doua zi el va veni la ea. Ciugurean ***** a venit după amiază la Școala Teoretică M. Costin și i-a transmis suma de 1000 euro și 9000 lei. În timpul transmiterii acestor sume de bani nu era prezent nimeni.

Situația în familie s-a aplanat, însă anterior era sub presiune din cauza că a luat acești bani. Astfel, din decembrie până în aprilie părinții au insistat de a merge la prietenii ei și să aducă banii acasă, la ce ea le promitea că le va spune acesteia când va reveni de peste hotarele țării.

Luând banii din servanțea ea nu cunoștea că sunt banii părinților săi, apoi plecând la poliție a aflat că acești bani aparțin lor. Toate aceste amenințări influențau foarte rău asupra sa, careva amenințări din partea părinților săi nu a avut, însă i s-a comunicat că nu a făcut bine. I-a fost frică de părinți să le spună adevărul, deoarece gândea că ei se vor dezice de ea, o vor alunga de la casă dacă le va spune adevărul.

Ei doi erau iubiți și spunea lui ***** că nu mai are bani, la ce ultimul îi comunica că mai trebuie bani. În timpul transmiterii banilor ultimul era foarte fericit, o cuprindea, nu consideră că îi cumpăra atenția ultimului, ci ea se liniștea cu gândul că el îi va restitui banii acordați.

Persoana care îl șantaja i-a comunicat că îi va ucide pe ambii și în urma acestui fapt ea i-a dat 30000 de euro, ea credea că-i va întoarce această sumă de bani, deoarece acesta vindea droguri. Când mama sa a depistat că lipsesc banii, s-a dus la ea la liceu și a întrebat-o unde sunt banii, la ce ea a răspuns că nu a luat nimic. Despre acest fapt i-a comunicat lui ***** și ultimul i-a spus să nu spună nimic, însă ea a comunicat mamei despre acest fapt.

Ultima dată în buzunar la tatăl său a găsit suma de 25000 lei, pe care ulterior la hotel i-a transmis lui ***** . După acest caz a mai căutat bani prin casă, însă nu a mai găsit nimic, deoarece banii se ascundeau. În luna mai i-a transmis lui ***** bani în sumă de 2000 euro, iar mama sa a depistat că banii lipsesc și a întrebat-o unde sunt și ea a recunoscut că i-a dat lui ***** pentru ași procura două telefoane.

A doua zi împreună cu mama sa s-au întâlnit cu ***** , care era cu fratele său Dumitru cu soția sa și cu copilul, în fața băncii „Moldindconbank” din or. Florești. În cadrul discuției ***** a recunoscut doar că a luat 2500 lei din cei 3000 lei. În fața băncii „Moldindconbank” a fost ***** , care i-a spus lui ***** că este polițist, dorind la fața locului să clarifice situația. Bani care îi aduceau părinții pentru mâncare ea cumpăra de pe Aliexpress. El îi dădea numerele cui să-i transmită banii și ea făcea transferul, nu ține minte numele, prenumele. Ea a mers la bancă, a luat 10000 lei, primăvară prin luna martie, transmiterile le-a făcut în octombrie, noiembrie pe Aliexpress, în aprilie pe conturile pe care îi dicta el, posibil să nu țină minte, ea alimenta acele carduri. A făcut 3 transferuri: 2 la „Victoriabank” și unul la „Agroindbank”. Când făcea transfer părinții au aflat despre bani, personal nu-și

alimenta cardul său. În 2014 a fost în excursie în România. În 2016-2017 nu a fost peste hotarele țării, nu deține pașaport român, pe rețelele de socializare a pus poze din alte localități din Republica Moldova. **Ciugurean ***** personal nu a șantajat-o.** La hotel în Florești a fost o dată și i-a dat banii, atunci a rămas peste noapte că părinții aflaseră și îi era frică să se ducă acasă. Părinții au căutat-o și au găsit-o dimineața la hotel cu Ciugurean ***** , părinții sunase la poliție nu știe cum o căutau, ei singuri au găsit-o. La acel moment avea vârsta de 18 ani. Erau și întâlniri la Florești, se vedeau în fiecare săptămână, uneori mai des, uneori mai rar. Careva cheltuieli el nu făcea, nu o invitaseră niciodată la cafea, se vedeau afară, nici ea nu-l invita pe Ciugurean Nicolaie nicăieri. În 2016 au fost la hotel la data de 18 noiembrie, părinții nu cunoșteau unde o să serbeze ziua de naștere, ea a zis că la un local, atunci a împlinit vârsta de 19 ani. Localul respectiv nu-l ține minte, dar în aceeași zi s-a întors acasă. Niciodată nu a primit cadouri de la ***** , nici pe telefon nu a primit careva cadouri. Referitor la amenințările de pe „Odnoklasniki” a menționat că a șters și contul, suma din servant a fost luată cu gândul că îi va pune înapoi și fără presiune (*f.d.30-33, 36-38, 41-44, 47-50, 61-64, 67, vol.II*).

- declarațiile părții vătămate ***** date în ședința instanței apel în primul set de proceduri, potrivit cărora aceasta a menționat că susține declarațiile date anterior.

Suplimentar, la întrebările adresate partea vătămată a menționat că nu cunoaște persoanele care o amenințau pe rețele de socializare. Intra pe rețelele de socializare când îi spunea Ciugurean ***** . Amenințări a primit pe mai multe profiluri.

La întrebările apărării partea vătămată a menționat că, în anul 2014 avea 17 ani. Deplasările peste hotarele țării au avut loc după depunerea plângerii, toate cheltuielile fiind suportate de către ea. Pe perioada cât a fost studentă a fost angajată în câmpul muncii la Chișinău. În fața băncii când a avut loc întâlnirea cu părinții săi era prezent fratele inculpatului și soția acestuia. Când a fost audiată nu a indicat că a fost prezent și Viorel Albu, deoarece ultimul lucrează ca polițist și nu a dorit săi facă probleme. Ea nu a participat la realizarea telefonului, după cum susține Vascauțan. Nu le-a comunicat părinților săi că pleacă peste hotare, deoarece a dorit să-și rezolve singură problemele (*f.d.29, vol.III*).

De asemenea, întru confirmarea vinovăției inculpatului Ciugurean ***** în comiterea infracțiunii incriminate au fost invocate următoarele documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond, verificate prin citire în apel, și anume:

- procesul-verbal de consemnare a plângerii din 25.11.2017, prin care ***** a solicitat să fie atras la răspundere conform legislației în vigoare cet. Ciugurean ***** , a.n. 1998, care din luna august 2016 până în luna octombrie 2017 prin abuz de încredere și înșelăciune a dobândit de la ea mijloace financiare, și anume: 115

dolari SUA, 24900 euro, 48800 lei, ce constituie suma totală de 549100 lei, la fel, un telefon mobil de model „Samsung S 8” cu prețul de 21834 lei, care nu i-a fost restituit, fiindu-i cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 570934 lei (*f.d.32, vol.I*);

- cererea lui ***** din 25.11.2017, prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte civilă cu suma prejudiciului de 580934 lei (*f.d.33, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate ***** din 25.11.2017 (*f.d.35-36, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate ***** din 02.12.2017 (*f.d.37, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate ***** din 16.07.2018 (*f.d.38, vol.I*);

- cererea lui ***** din 28.11.2017, prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată, deoarece prin infracțiune i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral (*f.d.39, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate ***** din 28.11.2017 (*f.d.41-42, vol.I*);

- cererea lui ***** din 28.11.2017, prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte civilă cu suma prejudiciului de 580934 lei (*f.d.43, vol.I*);

- ordonanța de recunoaștere a lui ***** în calitate de parte civilă din 28.11.2017 cu suma prejudiciului de 580934 lei (*f.d.44, vol.I*);

- cererea lui ***** din 01.10.2018, prin care solicită să fie recunoscut în calitate de parte vătămată, deoarece prin infracțiune i-a fost cauzat prejudiciu material și moral (*f.d.45, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate ***** din 01.10.2018 (*f.d.47-48, vol.I*);

- procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 02.06.2018 (*f.d.64, vol.I*);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02.06.2018, conform căruia martorul ***** a recunoscut persoana de pe fotografia cu nr.2, de la care în luna octombrie 2017 a procurat telefonul mobil de model „Samsung” (*f.d.65-66, vol.I*);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.10.2018, conform căruia martorul ***** nu a recunoscut nici o persoană din pozele prezentate (*f.d.71-72, vol.I*);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.10.2018, conform căruia martorul ***** nu a recunoscut nici o persoană din pozele prezentate (*f.d.73-74, vol.I*);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28.11.2017, potrivit căruia de la partea vătămată ***** a fost ridicat un calculator de model „Matrix” (*f.d.83-84, vol.I*);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 28.11.2018, prin care a fost examinat un calculator de model „Matrix” (f.d.85-86, vol.I);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 02.12.2017, prin care de la partea vătămată ***** a fost ridicat un telefon mobil de model „ALCATEL”, un act de primire-predare pe 1 filă, un contract de împrumut și o carte de garanție (f.d.88-90, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 02.12.2017, prin care a fost examinat un telefon mobil de model „ALCATEL”, un act de primire-predare pe 1 filă, un contract de împrumut și o carte de garanție (f.d.91-96, vol.I);

- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 02.12.2017, potrivit căreia telefonul de model „Alcatel”, actele de procurare a telefonului „Samsung 5 S” ridicate de la ***** au fost anexate în calitate de corpuri delictive (f.d.97, vol.I);

- pachetul nr. 3 în care se află actul de predare-primire a telefonului (f.d.98, vol.I);

- pachetul nr. 4 în care se află contractul de împrumut (f.d.99, vol.I);

- pachetul nr. 5 în care se află certificatul de garanție (f.d.100, vol.I);

- raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-7205 din 12.07.2018, potrivit căruia pe DSI careva conversații duse prin intermediul site-ului de socializare „odnoklasniki” nu au fost depistate, pe DSI careva conversații duse prin intermediul site-ului de socializare „Facebook” nu au fost depistate, pe DSI a fost depistat ca instalat programul de schimb rapid de mesaje „Skype”, conversațiile din „Skype” împreună cu datele despre utilizatori, IP adresele „Skype”, precum și lista programelor instalate, au fost extrase și anexate la raport. Pe DSI careva documente „word” ce ar conține conversații de pe pagina de socializare „Odnoklasniki” nu au fost depistate. În conținutul telefonului mobil careva mesaje transmise/primate nu au fost depistate (f.d.110-114, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2018, prin care a fost supus examinării raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-7205 din 12.07.2018 (f.d.116, vol.I);

- procesul-verbal de ridicare din 27.04.2018, potrivit căruia de la ofițerul de investigație a fost ridicată informația parvenită de la SA „Orange” în format electronic (f.d.133, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 27.04.2018, prin care au fost supuse examinării convorbirile telefonice efectuate de pe telefonul mobil de model G 950 Galaxy S 8 Samsung, care conform materialelor cauzei penale a fost procurat de către partea vătămată ***** pentru perioada 14.10.2017-21.01.2018, în rezultatul căruia s-a stabilit că pe parcurs în telefon a fost introdusă cartela sim ce aparține lui Ciugurean ***** , iar în perioada

23.10.2017-21.01.2018 s-a aflat cartela sim ce aparține lui Strehie Serghei (f.d.135, vol.I);

- procesul-verbal de ridicare din 27.04.2018, potrivit căruia de la ofițerul de investigație a fost ridicată informația parvenită de la SA „Moldcell” în format electronic (f.d.146, vol.I);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 27.04.2018, prin care s-a dispus ridicarea informației de la SA „Moldtelecom” (f.d.154-155, vol.I);

- procesul-verbal de ridicare din 02.06.2018, prin care de la martorul ***** a fost ridicat un telefon mobil de model „SAMSUNG 6950 Galaxy S8” (f.d.158-159, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 02.06.2018, prin care a fost examinat un telefon mobil de model „SAMSUNG 6950 Galaxy S8” ridicat de la martorul ***** (f.d.160-161, vol.I);

- ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 16.07.2018, prin care de la partea vătămată ***** a fost ridicat un telefon mobil de model „IPHONE” cu informația din aplicația „Messenger” (f.d.166-167, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 16.07.2018, prin care a fost examinată informația din aplicația „Messenger” (f.d.169-184, vol.I);

- procesul-verbal de audiere a bănuitului Ciugurean ***** din 16.01.2018, prin care se constată că bănuitul a refuzat să dea declarații (f.d.194, vol.I);

- informația parvenită de la BC „Victoriabank” SA din 11.05.2018, prin care se constată că partea vătămată ***** a efectuat trei plăți pe parcursul anului 2016, una din plăți fiind efectuată la 03.10.2016 în mărime de 1000 lei în beneficiul lui Gamarat Eugeniu (f.d. 206, vol.I);

- ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău din 15.08.2017, prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Ciugurean ***** bănuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal în legătură cu împăcarea cu partea vătămată (f.d.221, vol.I);

- procesul-verbal de audiere a învinuitului Ciugurean ***** din 12.11.2018, potrivit căruia învinuitul a refuzat să facă careva declarații (f.d.239, vol.I);

- procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale a învinuitului și apărătorului din 12.11.2018 (f.d.240, vol.I);

- procesul-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală învinuitului și apărătorului din 12.11.2018 (f.d.241, vol.I);

- declarațiile martorului ***** din 07.02.2020 date în instanța de fond (f.d.88, vol.II);

- declarațiile martorului ***** din 19.02.2020 date în instanța de fond (f.d.94-95, vol.II);

- declarațiile martorului ***** din 16.06.2020 date în instanța de fond (f.d.117-119, vol.II);

- concluziile psihologului Canter Nicoleta din cadrul Centrului de instruire și dezvoltare persoană I-Kids Intelligent, doctor în psihologie, lector universitar la Facultatea de drept și științe sociale USARB, prin care s-a constatat că Viorica a căzut pradă manipulărilor realizate de *****. În plus era șantajată, fapt pentru care nu a putut nici spune adevărul în acea perioadă și nici nu a putut primi ajutor, abia mai târziu ea a realizat gravitatea faptelor proprii și consecințele. Doar după plecarea peste hotare a lui ***** , ea a putut să se echilibreze emoțional (*f.d.135-136, vol.II*);

- declarațiile martorului ***** din 12.10.2020 date în instanța de fond (*f.d.154-157, vol.II*);

- declarațiile martorului ***** din 12.07.2021 date în instanța de apel în primul set de proceduri (*f.d.38, vol.III*);

- declarațiile martorului ***** din 13.10.2021 date în instanța de apel în primul set de proceduri (*f.d.57, vol.III*);

- declarațiile martorului ***** din 23.11.2021 date în instanța de apel în primul set de proceduri (*f.d.99, vol.III*).

Ab initio, Colegiul penal menționează că conform art. 6 alin. (1) Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

În virtutea prevederilor art. 8 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Colegiul penal notează că, potrivit jurisprudenței naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72 și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie

acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (*hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

În cauza *Asimionese contra Moldovei, hotărârea din 07.01.2020*, Curtea a constatat că condamnarea reclamantului fără audierea repetată a martorilor, după ce acesta a fost achitat de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 paragraf 1 din Convenție.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță, cât și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în hotărârea *Cașean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005* a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

În conformitate cu art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Conform art. 314 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză judiciară, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.

Derogări de la condițiile menționate în alin.(1) și (2) pot fi admise doar în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Nemijlocirea procesului de cercetare a probelor de către instanța de judecată care judecă cauza în fond constă în cercetarea în direct, sub toate aspectele a probelor prezentate în instanță de părți sau administrate de către instanță la cererea părților. Nemijlocirea cercetării probelor constă în aceea că: 1) instanța își întemeiază concluziile sale doar pe acele date factologice care au fost cercetate de ea, constatate și percepute nemijlocit; 2) sentința poate fi întemeiată doar pe probele cercetate și apreciate în ședința de judecată, 3) probele dobândite în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, dacă nu au fost cercetate în ședința de judecată cu participarea părților.

Potrivit art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de

judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (1) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate în modul corespunzător.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Astfel, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, a stabilit fapta incriminată de lege ca infracțiune, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului.

Instanța reiterează că, principiul prezumției nevinovăției se conține în art. 11 al Declarației Universale a Drepturilor Omului (1948); art. 6 § 2 al Convenției Europene de apărare a Drepturilor Omului (1950); Art. 14.2 al Pactului internațional asupra drepturilor civile și politice (1966), reglementări conținute și în legislația internă a Republicii Moldova - Constituția Republicii Moldova în art. 21, care prevede că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cazul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

În același context, se relevă că vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Sarcina probațiunii aparține părții acuzării. Legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Totodată, Curtea europeană a drepturilor omului în jurisprudența sa statuează că, principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca în îndeplinirea funcțiilor lor membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconceptută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate.

În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc – pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător – și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de

vinovăție (*Barberà, Messegué și Jabardo împotriva Spaniei, pct. 77; Janosevic împotriva Suediei, pct. 97*).

Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de la acuzare apărării (*Telfner împotriva Austriei, pct. 15*).

Potrivit prevederilor art. 99 alin. (2) din Codul de procedură penală, probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță, iar conform dispoziției art. 100 alin. (4), toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art. 95 alin. (1) Cod de procedură penală, sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod.

În temeiul prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Printre altele, se relevă că atunci când unor persoane li se reproșează săvârșirea unei fapte penale și li se aduce o acuzație atât de gravă, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care urmează să dovedească, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă de inculpat cu vinovăție și cu intenție.

De altfel, în hotărârea emisă în cauza *Telfner contra Austria din 20 martie 2001, 33501/96*, Curtea europeană a drepturilor omului a considerat că, din simplul fapt că reclamantul era principalul utilizator al vehiculului și din faptul că nu a dormit acasă în acea noapte, nu se naște obligația acestuia de a-i oferi o explicație, dat fiind că nu există nici măcar un început de probă împotriva lui. Sarcina probării învinuirii în procesul penal incumbă procurorului.

În evaluarea materialului probator administrat în cauză, trebuie avut în vedere că o soluție de condamnare se dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest standard joacă

un rol vital în cadrul procesului penal și constituie principalul instrument pentru reducerea riscului comiterii de erori judiciare.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr. 18 din 22 mai 2017 a reamintit că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (*hotărârea Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978*).

În continuare, Colegiul penal relevă că contradictorialitatea este unul din principiile fundamentale care guvernează procedura penală, în deosebi la faza de judecare a cauzei. În fața instanței apar două părți egale – partea acuzării și partea apărării, care trebuie asigurate de către instanță cu posibilități egale de a-și realiza pozițiile sale, adică urmează a fi asigurat principiul egalității armelor.

Jurisprudența CEDO în nenumărate cazuri a accentuat că, egalitatea armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație mai dezavantajată în raport cu partea opusă. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect. (*Hot CEDO din 24 februarie 1994, cauza De Haes Gijssels contra Belgiei*). Totuși, acest principiu nu este unul absolut, dar poate fi suspus unor limitări și restrângeri.

În același timp se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în *cauzele Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României* Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile.

Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*).

La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

Astfel, prevederile art. 6 § 3 lit. d) al Convenției europene a drepturilor omului, consacră principiul conform căruia, înainte ca inculpatul să poată fi declarat vinovat, toate probele trebuie să fie prezentate, în principiu, în fața acestuia în ședință publică, în vederea unei dezbateri în contradictoriu.

Acest principiu nu se aplică fără excepții, dar acestea nu pot fi acceptate decât sub rezerva dreptului la apărare; ca regulă generală, acestea impun să i se ofere acuzatului o posibilitate adecvată și suficientă de a contesta mărturiile acuzării și de a-i interoga pe autorii acestora, fie la momentul depoziției acestora, fie într-o etapă ulterioară (*Hümmer împotriva Germaniei, pct. 38; Lucà împotriva Italiei, pct. 39; Solakov împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, pct. 57*).

Din acest principiu general decurg două cerințe: în primul rând, absența unui martor trebuie justificată de un motiv serios; în al doilea rând, atunci când o condamnare se bazează exclusiv sau într-o măsură considerabilă pe depozițiile unei persoane căreia inculpatul nu i-a putut adresa întrebări sau în privința căreia nu a putut solicita audierea nici în faza de instrumentare a cazului, nici în cursul dezbaterilor, dreptul la apărare poate fi restrâns în mod incompatibil cu garanțiile prevăzute la art. 6 (dispoziția privind proba „unică sau decisivă”) [*Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit (MC), pct. 119*].

Având în vedere locul important pe care îl ocupă dreptul la o bună administrare a justiției într-o societate democratică, orice măsură care limitează dreptul la apărare trebuie să fie absolut necesară. Dacă o măsură mai puțin restrictivă este suficientă, atunci aceasta trebuie aplicată (*Van Mechelen și alții împotriva Țărilor de Jos, pct. 58*). Posibilitatea ca inculpatul să confrunte martorul în fața instanței constituie, de asemenea, un element important al unui proces echitabil (*Tarău împotriva României, pct. 74; Graviano împotriva Italiei, pct. 38*).

Bineînțeles, admiterea ca probă a unei mărturii indirecte care constituie proba acuzatoare unică sau decisivă nu implică automat încălcarea art. 6 § 1, dar în cazul în care condamnarea se bazează exclusiv sau în mod decisiv pe depozițiile unor martori absenți, Curtea trebuie să supună procedura celei mai riguroase examinări.

Având în vedere riscurile inerente mărturiilor indirecte, caracterul unic sau decisiv al unei probe de acest tip admisă într-o cauză constituie un factor foarte important de luat în considerare la aprecierea caracterului echitabil global al procedurii și trebuie contrabalansat de elemente suficiente, în special de garanții procedurale solide.

În fiecare cauză în care problema caracterului echitabil al procedurii se pune în raport cu o depoziție a unui martor absent, este necesar să se stabilească dacă

există elemente care să compenseze suficient inconveniențele legate de admiterea unei asemenea probe, pentru a permite o apreciere corectă și echitabilă a fiabilității.

În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1-4) Cod de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În ordinea de idei reliefată supra, analizând probele administrate în cadrul cauzei penale respective, inclusiv și lucrările instanței de apel efectuate în conformitate cu art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală prin prisma rigorilor de drept citate supra, în raport argumentele apelantului și alegațiile părții apărării, Colegiul penal concluzionează că acuzatorul de stat nu a prezentat instanței de apel probe pertinente, concludente, utile și veridice care apreciate din punct de vedere al coroborării lor să demonstreze faptul comiterii de către inculpatul Ciugurean ***** a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal al RM, din care considerente acesta urmează să fie achitat în temeiul art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, concluzie bazată pe următoarele circumstanțe ale cauzei și prevederile legii.

Astfel, reieșind din cumulul de probe cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, Colegiul penal concluzionează că apelul procurorului este nefondat, fiind bazat pe presupuneri neargumentate și fără a avea vreun suport juridic probant. Or, analizând declarațiile inculpatului Ciugurean ***** a părților vătămate ***** și ***** , precum și cercetând probele materiale prezentate de către partea acuzării în susținerea învinuirii înaintate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblul, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, Colegiul judiciar consideră că în acțiunile lui Ciugurean ***** nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal.

În fortificarea soluției date Colegiul judiciar reține că, potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că, componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Pentru a elucida corect toate circumstanțele, Colegiul penal vine cu o retrospectivă referitor la infracțiunea imputată inculpatului Ciugurean ***** conform componenței infracțiunii de escrocherie în vigoare la data comiterii faptei.

Astfel, *obiectul juridic special* al infracțiunii de escrocherie este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credință și încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este și protejată prin legea penală.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune. Astfel, prin dobândirea ilicită a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de firmă și posibilitățile financiare; dezinformarea victimei privitor la marfă, etc; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ș.a.;

Datele false se pot referi atât la persoana făptuitorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene.

Prin *dobândire ilicită* a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc, care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-voință de potențialul escroc la realizarea intenției sale. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de

personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, de mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei.

Prin oricare dintre cele două modalități - înșelăciunea sau abuzul de încredere, care în realitate se și pot suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile.

Latura subiectivă a infracțiunii date se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat, având scopul special - de cupiditate.

În cazul concret, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate.

La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante: 1) maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile (de exemplu, cheltuie imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate victimei); 2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica; 3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează ne dorința lui de a-și executa angajamentele; 4) făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

În această ordine de idei, instanța de apel consideră că nici în cadrul urmăririi penale și nici în cadrul cercetării judecătorești nu s-a confirmat vinovăția inculpatului Ciugurean ***** în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, or, întreaga învinuire este bazată doar pe presupuneri netemeinice și pe declarațiile părții vătămate *****, care poartă un caracter declarativ, fiind lipsite de credibilitate și suport probator, care nu coroborează cu restul probelor și care trezesc dubii sub aspectul veridicității lor, precum și declarațiile indirecte ale părților vătămate ***** și *****, care au fost făcute din cele relatate de partea vătămată *****.

La capitolul dat, Colegiul penal notează că pentru condamnarea inculpatului nu este suficientă existența unor probabilități cu privire la vinovăția acestuia, dar

este necesar ca probele administrate să creeze judecătorului convingerea despre vinovăția inculpatului.

În subsidiar, Colegiul penal reține că în ședința instanței de apel acuzatorul de stat contrar prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorii, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, a solicitat reaudierea părților vătămate *****, ***** și ***** și a susținut toate probele administrate la etapa urmăririi penale și cercetării judecătorești, fără a solicita reaudierea martorilor și fără a prezenta careva alte probe noi, înscrisuri sau alte acte ce ar identifica și înlătura presupunerile și dubiile admise în cadrul acestei cauze penale și ar permite, după caz, modificarea concluziei de achitare și permiterea reaprecierii probatoriului în vederea pronunțării unui act judecătoresc de condamnare.

Prin urmare, în lipsa unor circumstanțe noi care să ateste vinovăția inculpatului Ciugurean *****, Colegiul penal constată că pe cauza dată nu au fost acumulate careva probe concludente care ar demonstra faptul că Ciugurean *****, ***** în perioada august 2016-octombrie 2017 prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilegal de la ***** mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 580934 lei. Or, faptul sustragerii sumelor de bani de la familia Nagrineac de către partea vătămată ***** și transmiterea ulterioară a sumelor respective inculpatului Ciugurean *****, ***** este invocat doar de către partea vătămată *****, versiunea respectivă nefiind susținută prin alte probe.

Astfel, după cum rezultă din declarațiile părinților lui *****, părților vătămate *****, ***** și Vasile, Colegiul penal deduce că acestea la data de 03.12.2016 au depistat că lipsește suma de 13500 euro, însă ***** a considerat că a uitat locul păstrării acestora, ulterior, a mai descoperit că lipsesc și alte sume de bani din casă, iar când a întrebat-o pe Viorica dacă nu a luat acești bani, ultima i-a răspuns că nu, după care în rezultatul discuțiilor îndelungate aceasta a recunoscut că a luat toți acești bani și i-a împrumutat unei prietene de la Bălți pentru tratamentul mamei sale, iar după o perioadă de timp Viorica a afirmat că i-a dat banii lui Ciugurean *****.

Concomitent, partea vătămată ***** susține că a transmis inculpatului Ciugurean *****, ***** banii în sumă de 25000 lei prin intermediul bancilor „Victoriabank” și „Moldova-Agroindbank”, însă potrivit răspunsului BC „Victoriabank” nr. 172 din 11.05.2018 (*f.d.206, vol.I*) se constată cert că ultima a efectuat un transfer la data de 03.10.2016 în mărime de 1000 lei pe numele lui *****, sumă pe care Ciugurean *****, ***** o recunoaște, iar potrivit răspunsului BC „Moldova-Agroindbank” SA nr. 10011/180 din 10.05.2018 se constată că

***** nu este clienta băncii, iar pentru verificarea probabilității alimentării de către ultima a cardurilor bancare persoanelor neidentificare este necesară prezentarea informațiilor mai detaliate (*f.d.209, vol.I*). În asemenea împrejurări se conchide incontestabil că declarațiile părții vătămate în acest sens sunt lipsite de suport probatoriu, fiind pur declarative.

De asemenea, rămân a fi declarative și lipsite de suport probator și declarațiile părții vătămate ***** privind stabilirea cuantumului prejudiciului cauzat în mărime de 580934 lei, or, partea vătămată susține că la transmiterea banilor lui Ciugurean ***** ***** își efectua pentru ea niște notițe. În asemenea circumstanțe, instanța de apel relevă că aceste notițe urmau a fi prezentate organului de urmărire penală, care la rândul său urma să le ridice și să le de-a aprecierea cuvenită, însă la materialele cauzei asemenea înscrisuri nu se găsesc.

Această contradicție se atestă și din declarațiile părții vătămate *****, care a declarat că de la fiica sa cunoștea despre suma de 6000 euro, pe care a transmis-o unei prietene ce avea nevoie de operație, iar suma de 25000 lei și 3000 lei i-a transmis-o lui Ciugurean *****, pe când partea vătămată ***** susține că de la psiholog a aflat că fiica i-a dat inculpatului suma de 13500 euro și 6000 euro, iar organul de urmărire penală în mod neclar a constatat că suma totală a prejudiciului material constituie 580934 lei.

Aici sunt relevante și declarațiile martorului ***** date în instanța de fond și cea de apel în primul set de proceduri, care a menționat că a fost în relații de prietenie cu partea vătămată ***** din clasa 1^a, în anul I de universitate au locuit la cămin în aceeași cameră, era foarte apropiată cu Viorica, aceasta îi comunica totul, cunoaște despre faptul că ***** avea careva probleme și avea nevoie de bani, iar Viorica s-a oferit să-l ajute cu 3000 euro, despre suma de 30000 euro nu a auzit nimic.

La fel, Colegiul penal statuează că organul de urmărire penală nu a acumulat și prezentat instanței careva probe ce ar confirma deținerea sumei ce constituie obiectul material al infracțiunii de către familia Nagrineac, or, din declarațiile părților vătămate ***** și Vasile instanța de apel constată că ultimii nu erau angajați în câmpul muncii. Sub un alt context, partea vătămată ***** susține că nu cunoaște câți bani lipseau din casă, iar despre suma transmisă lui Ciugurean ***** ***** cunoaște din spusele fiicei.

Sub un alt context, ***** susține că inițial a depistat că lipsește suma de 13500 euro, însă nu a dat mare însemnătate acestui fapt, într-u cât s-a gândit că le-a schimbat locul păstrării și a uitat despre aceasta, ulterior a mai dispărut suma de 6000 euro, iar ***** i-a comunicat că suma respectivă a transmis-o unei prietene pentru tratamentul mamei sale, după care au mai dispărut și alte sume, printre care și suma de 1000 euro și 9000 lei, care a fost transmisă familiei Nagrineac spre păstrare de către Carauș Mihail, însă versiunea transmițerii banilor respectivi spre

păstrare familiei Nagrineac nu a fost verificată de către organul de urmărire penală prin audierea persoanei respective în calitate de martor.

De asemenea, este inexplicabil și faptul că în momentul întâlnirii inculpatului Ciugurean ***** cu ***** și părinții acesteia ***** și Vasile în fața băncii „Moldindconbank” din orașul Florești, discuția a fost doar în privința sumei de 25000 lei, deși din declarațiile părților vătămate ***** și Vasile se deduce că ultimii cunoșteau și despre alte sume de bani ca fiind transmise inculpatului.

Tot aici, Colegiul penal constată că inculpatul Ciugurean ***** a recunoscut faptul primirii sumei de 25000 lei de la partea vătămată ***** și a fost de acord să o restituie.

La fel, inculpatul a recunoscut faptul că pe rețelele de socializare a discutat cu partea vătămată ***** despre restituirea sumei de 30000 lei, dar nu despre suma de 30000 euro.

Mai mult ca atât, organul de urmărire penală nu a verificat circumstanțele ce se referă la modul de viață pe care-l ducea partea vătămată *****, or, din declarațiile ultimei și a părinților acesteia se constată cert că *****, fiind studentă în mun. Chișinău, părinții îi dădeau pentru cheltuială aproximativ 200 lei pe săptămână, iar în cadrul urmăririi penale s-a constatat că ***** deținea un card la „Victoriabank”, care pe parcursul anului a fost suplinit cu diferite sume de bani, despre existența căruia părinții acesteia nu cunoșteau, la fel, partea vătămată își sărbătorea ziua de naștere într-un hotel din or. Florești, achitând personal toate cheltuielile, despre care părinții acesteia de asemenea nu cunoșteau, la fel, partea vătămată ***** susține că pe perioada cât s-a întâlnit cu Ciugurean ***** *****, ultimul niciodată nu a servit-o cu nimic, ea de fiecare dată achita totul, astfel, instanța de apel conchide că organul de urmărire penală nu a verificat de unde ***** avea banii pentru toate acestea.

La fel, incredibilitatea declarațiilor părții vătămate ***** se deduce și din declarațiile părților vătămate ***** și Vasile, care au menționat că aveau încredere în fiica lor, ultima fiind sinceră cu ei, însă pentru prima dată părțile vătămate ***** și Angela au aflat în instanța de fond despre deplasările fiicei sale peste hotarele RM, despre deținerea unor carduri bancare și efectuarea cumpărăturilor online, despre faptul că partea vătămată închiria un apartament în mun. Chișinău, deși părinții credeau că ea locuiește la cămin, circumstanțe care pun la îndoială cele relatate de către *****.

Totodată, Colegiul penal constată că nu a fost confirmat nici faptul că inculpatul Ciugurean ***** ***** a înșușit banii obținuți în urma comercializării telefonului de model „Samsung Galaxy S 8”, or, ultimul nu neagă faptul că a fost împreună cu ***** în piață și au vândut telefonul respectiv, însă neagă faptul că ar fi înșușit acești bani, iar careva probe ce ar combate argumentele inculpatului nu au fost prezentate.

În susținerea declarațiilor inculpatului Ciugurean ***** vin și declarațiile martorului ***** audiat în prima instanță, potrivit cărora ultimul a relatat că în momentul procurării telefonului de la Ciugurean *****, acesta era cu o domnișoară, care avea aceleași trăsături fizice cu ale părții vătămate, deși ultima neagă faptul că a fost prezentă la înstrăinarea telefonului.

De asemenea, rămân a fi declarative și declarațiile părții vătămate ***** precum că în telefonul lui Viorica a găsit mesaje cu amenințări din partea lui *****, or, fiind audiată în ședința de judecată partea vătămată ***** a relatat că nu a fost amenințată niciodată de către Ciugurean *****.

Subsecvent, Colegiul penal conchide din declarațiile martorilor audiați în instanța de fond, cărora instanța de apel nu le poate da o altă apreciere decât cea făcută de instanța de fond, că aceștea nu au asistat la momentul transmiterii banilor inculpatului de către partea vătămată ***** și/sau nu au confirmat asistarea la careva acțiuni de înșelăciune și abuz de încredere din partea inculpatului în adresa părții vătămate, ci doar au confirmat relația amoroasă dintre inculpatul Ciugurean ***** și partea vătămată *****.

Astfel, Colegiul penal constată că calitatea de martor a fost atribuită persoanelor care nu cunosc date cu referire la nici o circumstanță faptică și au comunicat doar informații ce țin de relația amoroasă dintre inculpatul Ciugurean ***** și partea vătămată *****, fără a comunica careva date certe cu privire la natura învinuirii înaintate, fapt ce contravine normelor procesual penale (art. 90 alin. (1) Cod de procedură penală) și, respectiv, aceste declarații nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Mai mult ca atât, instanța de apel atestă că declarațiile martorilor audiați în prima instanță nu pot fi puse la baza condamnării inculpatului Ciugurean ***** în sensul motivării unei sentințe de condamnare, deoarece martorii respectivii nu au fost reaudiați suplimentar în instanța de apel, or, potrivit practicii CEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în prima instanță.

Astfel, potrivit hotărârilor CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63, instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți.

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

Prin urmare, Colegiul penal notează că condamnarea inculpatului Ciugurean *****, fără reaudierea martorilor, este contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 § 1 din Convenție.

Totodată, Colegiul penal menționează că din analiza declarațiilor date de părțile vătămate, *inter alia* a declarațiilor părții vătămate ***** și martorilor audiați în instanța de fond, se relevă prezența unor contradicții esențiale, înlăturarea cărora poate scoate la iveală aspecte importante pentru stabilirea adevărului.

La fel, instanța de apel constată inadmisibilitatea probei - concluziile psihologului Canter Nicoleta (*f.d.135-136, vol.II*), or, acțiunea respectivă nu a fost dispusă prin ordonanța motivată a organului de urmărire penală, iar psihologul respectiv nu a fost somat de răspunderea penală, conform art. 312 Cod penal, în cazul prezentării cu bună știință a unui raport de expertiză fals, ci a fost efectuată la solicitarea părții vătămate *****, respectiv, cu încălcarea dreptului inculpatului la apărare, or, ultimul a fost privat de dreptul de a pune întrebări specialistului.

Respectiv, în lipsa unor probe pertinente, concludente și utile și care ar corobora între ele, Colegiul penal concluzionează că vinovăția inculpatului Ciugurean ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal al RM, individualizată prin escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari (*în vigoare la momentul comiterii infracțiunii*), nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată *dincolo de orice dubiu rezonabil*.

În acest sens instanța de apel iterează că, partea acuzării nu a administrat mijloace de probă care ar furniza informații suficiente referitoare la situația investigată și care ar fi în măsură să înlătore dubiile relevate de speță. Or, în cauza „*Prince HansAdam II de Liechtenstein vs. Allemagne din 12 iulie 2001*” Curtea a statuat că, statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure că drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații.

În vederea susținerii raționamentelor enunțate mai sus, Colegiul judiciar relevă că instanța de judecată nu trebuie să pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit într-adevăr fapta imputată, or, *per a contrario* se încălcă principiul prezumției nevinovăției, garantat de articolul 21 din Constituție.

Colegiul penal subliniază că, regula *in dubio pro reo* constituie un component al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea

vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție.

Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției de o manieră aptă să înlăture dubiul.

Totodată, Colegiul penal menționează că Curtea Europeană în Cauza Constantin Florea împotriva României (*Cererea nr. 21534/05, 19 iunie 2012*) subliniază că prezumția de nevinovăție consacrată la art. 6 § 2 face parte din elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală, prevăzut la paragraful 1 (*Deweer împotriva Belgiei, 27 februarie 1980, pct. 56, seria A nr. 35*) și trebuie interpretată având în vedere jurisprudența Curții în domeniu.

Curtea a examinat deja cereri din punct de vedere al celor două paragrafe coroborate (*Bernard împotriva Franței, 23 aprilie 1998, pct. 37, Culegere de hotărâri și decizii 1998-II, și Janosevic împotriva Suediei, nr. 34619/97, pct. 96, CEDO 2002-VII*) și a hotărât că art. 6 § 2 reglementa întreaga procedură, indiferent de rezultatul procesului și inclusiv în cazul în care acestea au fost oprite ca urmare a intervenției prescripției (*Minelli împotriva Elveției, 25 martie 1983, pct. 25 și urm., seria A nr. 62, și Didu*).

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală, care îl **obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului**, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în cazul în care în urma cercetării judecătorești,

vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată.

Generalizând cele expuse, Colegiul penal conchide în mod convingător că partea acuzării în susținerea învinuirii nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor ce ar servi temei pentru condamnarea lui Ciugurean *****, ca de altfel, argumentele acuzatorului de stat privind existența în acțiunile inculpatului a infracțiunii de escrocherie expuse în cererea de apel rămân a fi pur teoretice și lipsite de suport probator.

Totodată, Colegiul menționează că aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond sau în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În circumstanțele specificate, având în vedere că inculpatul Ciugurean ***** beneficiază de prezumția de nevinovăție, în condițiile în care probele administrate de partea acuzării la dosar nu sunt în măsură să răstoarne această prezumție și să demonstreze că acesta se face vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, instanța de apel concluzionează că în privința lui Ciugurean ***** se impune necesitatea adoptării unei sentințe de achitare din motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

În subsidiar, Colegiul penal ținând cont de soluția instanței de apel, consideră necesar de a menține fără modificări dispozițiile sentinței Judecătorei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 în latura respingerii acțiunilor civile și soluționării soartei corpurilor delictive.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art.415 Cod de procedură penală, instanța de apel va admite apelul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu declarat împotriva sentinței Judecătorei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea sentinței menționate în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul enunțat supra, cu menținerea în rest a dispozițiilor sentinței contestate.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2), art.art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Lilia Mîțu declarat împotriva sentinței Judecătorei Soroca sediul Florești din 29 decembrie 2020 în

cauza penală în privința lui Ciugurean ***** se admite din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea sentinței menționate în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Ciugurean ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM se achită pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 21.11.2023.

Decizia integrală pronunțată public și înmănată părților la 10.01.2024 ora 10⁰⁰.

**Președintele de ședință, judecătorul:
Scutelnic**

Gheorghe

**Judecătorii:
Pușcaș**

Viorel

Oleg Moraru